

VIHDIN MUSEO

Junalla Nummelaan

Näyttely Nummelan Funkis-Aurassa 12.3.– 30.4.2019

NUMMELA

Sisällysluettelo

Riviin järjesty! — Ruotusotilaat kokoontuvat.....	3
Ridalin tila ja sen Nummela-niminen kestikievari.....	4
Junalla Nummelaan! — Rautatie saavuttaa Vihdin.....	8
Tavataan Pisteellä — Nummelan sydän.....	13
Kestikievarista kemikalioksi.....	16
Nummelan matka jatkuu	18

Tämän näyttelyvihon on koonnut

Vihdin museo

Kirkkonielementie 1 ja 4, 03400 Vihti

09 4258 3185 tai museo@vihti.fi

@vihdinmuseo

Kannessa:

Nummelan rautatieasema 1900-luvun alkuvuosina.

Nummelan Piste 1950-luvulla.

Ridalin tilan isäntäväki Johan ja Alexandra Lindén vaikuttivat monin tavoin Nummelan syntyyn ja kehitykseen. Ridalin nykyinen päärakennus valmistui heidän toimestaan vuonna 1854. Alexandra Lindénistä, Nummelan kansakoulun tontin lahjoittajasta, teetettiin komea muotokuva koulun täyttäessä 40 vuotta vuonna 1939.

Ridalin tila ja sen Nummela-niminen kestikievari

Enäjärven rannalla sijaitsee edelleen jo keskiajalla olemassa ollut Ridalin tila. Tilaa isännöi 1800-luvun alkupuoliskolla Elias Lindén vaimonsa Ulrika Nilsintyttären kanssa. Kiskossa syntynyt Elias oli tullut Ridaliin kotivävyksi Niemenkylän rusthollista Vesikansasta. Isänsä kuoltua Ridalin isännäksi ryhtyi vuonna 1823 syntynyt Johan Lindén. Hän avioitui vuonna 1851 kreikkalaiskatolisen Alexandra Dimitrievna Guseffin kanssa.

Viimeistään Johan ja Alexandra Lindénin toimesta perustettiin Ridalin tilan maille Nummela-niminen kestikievari. Todennäköistä on, että kievaritoimintaa oli ollut jo Elias Lindénin aikana. Kirkkoherra Anders Hipping nimittäin mainitsee Vihdin pitäjänkertomuksessaan vuodelta 1845, että pitäjänsillan luona kirkonkylässä sijaitsevasta kestikievarista on matkaa Nummelaan 10 virstaa. Sanomalehdissä Nummelan kestikievari mainitaan ainakin jo vuonna 1855. Nimensä se sai todennäköisesti ympäröivän maaston mukaan. Kestikievari rakennettiin Helsinkiin kulkevan maantien varteen, Lohjan suuntaan lähtevän tien haaraan. Nykyisin kestikievarin paikalla sijaitsee K-Supermarket Nummela.

Nummelan kestikievari oli vilkkaassa käytössä. Esimerkiksi vuoden 1873 tammikuussa Nummelan kestikievarin kautta kulki 133 ja helmikuussa 135 kyytiä. Liikenne Nummelassa oli ylivoimaisesti vilkkainta verrattuna muihin lähellä sijainneisiin kestikievareihin. Vuonna 1858 Johan Lindén oli joutunut maksamaan sakkoja, sillä kievaritoiminta Nummelassa ei ollut täysin vilpitöntä. Lindén oli ottanut luvatta hollikyytejä, joita seudun talonpojat oli velvoitettu hoitamaan, ja viivästyttänyt matkustavaisten matkantekoa. Hän oli myös pakottanut matkustavaisia ottamaan enemmän kyytihevosta kuin matkan kannalta oli tarpeen. Vuosina 1874 ja 1875 Johan Lindéniä sakotettiin kolmesti laittoman paloviinan myynnistä.

Kestikievari oli keskeinen paikka monien virallisten asioiden hoidossa. Nummelan kestikievarissa esimerkiksi järjestettiin kärejiä ja pidettiin kokouksia. Se oli myös paikallinen maamerkki, sillä monissa lehti-ilmoituksissa mainittiin 1800-luvulla kohteen sijainti Nummelan kestikievarista.

Nummelan kestikievarin yhteydessä toimi Lindénien aikana myös kauppa, jonka pitoon Johan Lindén sai oikeudet vuonna 1865. Vuonna 1880 hän tarjosi lehti-ilmoituksella jollekin halukkaalle vuokrattavaksi ”kestikievarin holhominen Nummelan kestikievarissa Wihdin pitäjässä ynnä kaupanpito siellä olevassa kauppapuodin rakennuksessa”. Luultavasti tämän jälkeen kievarinpitäjät vaihtuivat, vaikka itse kievarirakennus ja maapohja säilyivät Lindénien omistuksessa.

Ridalin isäntä, entinen kestikievarin pitäjä ja maakauppias Johan Lindén kuoli vuonna 1885. Nummelan kestikievarinpitäjinä mainitaan 1800-luvun lopulla ainakin kauppias A. Sjelfman, leipuri Kaarle Suomi, Johan Brofeldt ja kauppias Abraham Törmänen. Tosin ainakin Johan Brofeldtin tiedetään pyörittäneen kievaritoimintaa Nummelan rakennuksen sijaan omassa talossaan aseman lähellä.

Ridalin leskiemäntä Alexandra Lindén vaikutti monella tapaa Nummelan kehitykseen. Vuonna 1900 hän esimerkiksi antoi maistaan sopivan paikan Nummelan toriksi. Vuonna 1903 Alexandra Lindén taas lahjoitti Ridalin maista noin kahden hehtaarin kokoisen tontin Vihdin kunnalle Nummelan kansakoulua varten. Leskirouva Alexandra Lindén kuoli talvella 1911, jolloin Ridalin tilan peri hänen veljentyttärensä, leskikapteenska Olga Schamboff. Hän myi tilan vuonna 1913 Artturi Hiidenheimolle ja Göstä Malmgrenille. He myivät Ridalin edelleen vuonna 1915 kauppias Kaarle Rautaselle.

Nummelan kestikievarirakennus lienee ollut kievaritoiminnan jälkeen monessa käytössä. 1890-luvun lopulla talossa asui vähän aikaa Num-

Nummelan kestikievari sijaitsi silloisen Lohjantien eli nykyisen Pilkkukujan varrella. Vuoden 1882 kartassa tontilla mainitaan sijaitsevan ”Gästgifvare gård , hållstuga och hotell de vid”. 1920-luvun alussa rakennus siirtyi Hirnin perheen omistukseen.

melan pitkäaikainen räätäli Henrik Linden (myöh. Louhi) perheineen. Joulukuusta 1915 vuoden 1917 alkupuolelle talossa asui venäläistä sotaväkeä, jotka olivat suorittamassa ns. linnoitus- eli patteritöitä Nummella. Sotilaiden lähdettyä talo oli pitkään tyhjillään ja hylättynä, ovet ja ikkunat avoinna. Vuonna 1922 Nummelaan muutti Joensuusta farmaseuttipariskunta Estrid ja Rudolf Hirn. Hirnit kunnostivat huonoon kuntoon päässeän entisen kestikievarin ja perustivat siihen kemikalion. Tontti erotettiin Ridalin tilan maista ja se sai nimen Vanha-Nummela.

Junalla Nummelaan!

— Rautatie saavuttaa Vihdin

Riihimäen–Pietarin -rautatie rakennettiin vuosina 1868–1870. Samaan aikaan mietittiin jo radan jatkamista johonkin satamakaupunkiin, mikä palvelisi Pietarin talvimerenkulkua. Sopivaksi satamakaupungiksi valikoitui Hanko.

Hanko–Hyvinkää -rata oli Suomen ensimmäinen yksityinen rautatiehanke. Sen ensimmäisiä puolestapuhujia oli tammisaarelainen liike-
mies ja tehtailija Frithiof Hultman. Vuonna 1869 helsinkiläiset liikemiehet Julius Harff, Feodor Kiseleff ja Adolf Wasenius saivat luvan radan rakentamiseksi, mutta he eivät onnistuneet saamaan kokoon tarvittavaa rahoitusta. Hanketta alkoi viedä eteenpäin pietarilaisten liikemiesten perustama Hangö Jernvägs Aktiebolag, jonka keskeisimmät toimijat olivat pörssivälittäjä Axel Gisiko ja kamariherra Alexander Durasoff.

Jo kesällä 1868 ratahanketta käsiteltiin myös Vihdissä. Eräs englantilainen yhtiö tiedusteli Tammisaarella olevan agenttinsa kautta, olisivatko vihtiläiset valmiita luovuttamaan maata rautatietä varten edullisemmin kuin laki tarjoaa. Kuntakokouksen osanottajat suhtautuivat asiaan innokkaasti. Haapakylän Kopu, Suontaan Hovi, Veikkola, Härköilän Yli-Rosti ja Seppä sekä Torholan Ridal ilmoittivat luovuttavansa ilmaiseksi metsämaataan rautatietä varten. Ridalin isäntä ja Nummelan kestikievarinpitäjä Johan Lindén jopa lupasi paikan asemalle, mikäli se sopii sijoitettavaksi hänen maalleen.

Nummelan alkuperäinen asemarakennus sijaitsi hieman nykyisestä Lohjalle päin. Kuva kirjasta Kestävällä tiellä: Nummelan työväenyhdistys Elo 70 vuotta.

Rautatien rakennustyöt aloitettiin pietarilaisyhtiön toimesta vuonna 1871, vaikka lopulliset ratasuunnitelmat valmistuivatkin vasta seuraavana vuonna. Rataa rakensi sekalainen työmiesjoukko sekä Suomesta että Venäjältä. Järjestyksenpito oli vaikeaa ja venäläiset aliurakoitsijat saattoivat toisinaan jättää palkat maksamatta. Radan rakentajilla oli Lankilassa oma lasarettinsa ja ilmeisesti myös hautausmaa. Rata vihittiin käyttöön 8.10.1873. Radalle hankittiin 13 veturia, joista yhdeksän tilattiin Amerikasta, loput veturit ja vaunut Saksasta.

Radan liikenne ei käynnistynyt toivotusti. Pietarin kauttakulkuliikenne siirtyikin samaan aikaan Pietarista Viron Paldiskiin valmistuneelle radalle. Ratayhtiö meni konkurssiin ja Suomen valtio lunasti radan itselleen vuonna 1875. Liikenne alkoi pian vilkastua, sillä 1870-luvun lopulla alkoi säännöllinen laivaliikenne Hangosta Tukholmaan. Hangon sataman kautta alettiin kuljettaa myös suuria määriä voita ulkomaille. Myös suurin osa Suomesta Amerikkaan lähteneistä siirtolaisista teki matkansa Hangon kautta, jolloin ratayhteyden merkitys oli erittäin tärkeä. Vuonna 1903 valmistui rautatie Turun ja Helsingin välille, jolloin Karjaasta tuli tärkeä risteysasema.

Nummelan asemapaikka sai nimensä läheisen kestikievarin mukaan. Nimeksi oli kaavailtu myös Tuusaa lähimmän maatilan mukaan, mutta ruotsinkieliselle se ei kuitenkaan kelvannut, sillä se muistutti liikaa erästä ruotsin kielen kirosanaa—Fy tusan!

Nummelan asema on yksi Hanko–Hyvinkää -radan yhdeksästä alkuperäisestä asemasta. 1890-luvulla Vihti sai toisen aseman Otalammelle ja pienemmät seisakkeet Ojakkalaan ja Selkiin. Nummelan alkuperäinen asemarakennus toteutettiin Knut Nylanderin laatimien IV luokan asemien peruspiirustusten pohjalta. Asemarakennuksia jo Pietarin radalle suunnitelleen Nylanderin asemat edustivat koristeellista, ns. sveitsiläistyyliä. Aseman ympärille rakennettiin tarvittavat ulkorakennukset ja kaksi asuntoa käsittävä asemamiesten talo. Rata-vartijoille rakennettiin mökit Lohjan ja Ojakkalan suuntiin. Asemapäällikön talon piirustukset on hyväksytty vuonna 1900.

Aseman perustamisen myötä Nummelaan alkoi työn perässä virrata rautatieläisiä eri puolilta maata; tuli asemapäällikköä, ratavartijaa, vaihdemiestä jne. Esimerkiksi vuonna 1874 Nummelaan muuttivat perheineen ratavartija Johan Nyberg Hollolasta ja Pehr Böcker Ki-

vennavalta. Entinen pitäjänkirjuri Karl Hagman muutti perheineen Nummelan asemalle Ilmajoelta vuonna 1876. Perheen pojasta Herman Almus Hagmanista tuli Nummelan asemapäällikkö. Ratavartija Otto Lovela tuli perheineen Sysmästä vuonna 1876 ja asemamies Berndt Löfström vuonna 1877 Valkealasta. Konduktööri Anders Malmström muutti Nummelaan perheineen Mäntsälästä vuonna 1879.

Nummelan asemapäälliköt vaihtuivat alkuvaiheessa melko tiuhaan. Ensimmäinen viranhaltija Herman Hagman oli virassaan vuoteen 1881 asti, jolloin hän siirtyi Muolaaseen. Seuraava asemapäällikkö Johan Lindqvist oli virassa vuosina 1881-1885. Pietarista tullut Johan Nygren toimi Nummelassa vuonna 1885, ja häntä seurasi Karl Lindvall. Vuonna 1887 asemapäälliköksi tuli Henrik Gustaf Flink, josta tuli Nummelan pitkäaikaisin asemapäällikkö.

Nummelan alkuperäinen, 1870-luvulla valmistunut asemarakennus korvattiin uudella vuonna 1917. Rakennuksen piirustukset on

Asema oli tärkeä kokoontumispaikka. 1920-luvulla asemarakennuksessa toimi Ester ja Suoma Alénin pitämä kahvila. Kahvit nautittiin odotussalin eli ventsaalin penkeillä. Aseman pihassa toimi myös kioski.

allekirjoittanut rautatiehallituksen yliarkkitehti Bruno Granholm, jonka suunnittelussa asema edustaa tyyliltään siirtymistä 1920-luvun klassismiin. Veikko Helle on kertonut nummelalaisten ihmetelleen, voiko asema olla niin pelkistetty, sillä edellinen asemarakennus oli ollut erittäin koristeellinen. Asemarakennukseen tuli läpikuljettava eteiskäytävä, II:n ja III:n luokan odotussalit, naistenhuone, postitoimisto, asemapäällikön huone, toimistohuone ja pakaasi. Toisessa kerroksessa oli kaksi kahden huoneen ja keittiön asuntoa.

Asema oli aikanaan erittäin keskeinen paikka. Sinne lähdettiin usein joutoaikana ”päästämään junia” eli seuraamaan liikennettä sekä lähteviä ja saapuvia matkustajia. Henkilöliikenne rataosuudella Karjaa–Hyvinkää lakkautettiin vuonna 1983. Rata on nykyisin tavaraliikenteen käytössä.

Nummelan Piste Asemantien suunnasta 1920– ja 1950-luvuilla. Vasemmalla olevan Hajaannuksen talon paikalle valmistui vuonna 1938 Osuusliike Auran uusi liikerrakennus eli nk. Funkis-Aura. Takana näkyvä Vesala oli pitkään Vihdin Sähkön toimitalona. Flinkmanin talo keskellä koki sotien jälkeen kauppias Kukon toimesta suuren muodonmuutoksen. Vihdin Maanviljelijäin Kaupan talossa toimi myöhemmin Osuusliike Auran maatalousosasto. 1940- ja -50-lukujen vaihteessa Pisteelle rakennettiin Nummelan ensimmäinen taksiasema.

"Nummelan Piste" Vihdi

Tavataan Pisteellä

—Nummelan sydän

Rautatien myötä Nummelan seudun asutus lähti kasvuun. Aseman, kestikievarin ja läheisen Tuusan tilan ympäristöön alkoi muuttaa uutta väkeä. Perustettiin kauppoja ja käsityöläisten verstaita. Kansakoulu aloitti toimintansa Nummelassa vuonna 1899, työväentalo rakennettiin 1908 ja seuratalo Joukola 1913. Nummelan rukoushuone aloitti toimintansa vuonna 1908.

Nummelan keskeisimmäksi paikaksi muodostui Nummelan Piste, josta kylää halkovat tiet haarautuivat viiteen eri suuntaan. Pisteen reunalla oli aluksi vain Nummelan kestikievari, joka oli seudun vanhin rakennus. 1920-luvun alussa Hirnin perhe perusti entiseen kievarirakennukseen kemikalion. Rakennus purettiin 1970-luvun puolivälissä.

Nummelan Piste Meritien suunnasta 1950-luvulla. Keskellä aukiota oli tienviitta, josta voitiin tarkistaa mikä oli etäisyys esimerkiksi Vihdin kirkolle, Lohjalle tai Helsinkiin. Takana oikealla häämöttää Nummelan Työväentalo.

Keskeiseen risteykseen alettiin pian rakentaa lisää. Kelloseppä Klaes Bergman rakennutti upean kaksikerroksisen, uusrenessanssivaikutteisen huvilan luultavasti jo 1800-luvun lopulla. Vuonna 1921 Bergmanin huvila päättyi Vihdin Työväen Osuuskaupan omistukseen. Talvisodan jälkeen osuuskauppa laajensi taloa matalalla siipiosalla, johon saatiin ravintolatilat. Alkuperäinen Bergmanin talo purettiin vuonna 1974 ja ravintolaosa vuoden 1988 tienoilla.

Luultavasti samoihin aikoihin 1900–1910-luvulla valmistui Pisteen länsireunalla kolmen talon tiivis rivistö; Vesala, Flinkmanin (myöh. Kukon) talo ja Vihdin Maanviljelijäin Kaupan talo. Vesalan talossa asui alun perin Härköilän Sepän tilan omistanut Lindgrenin perhe. Vuonna 1923 taloon tuli vuokralle Vihdin Sähkö Oy, joka myöhemmin osti talon omakseen. Vesala purettiin yhtiön uuden toimitalon valmis-

tuttua 1960-luvun puolivälissä. Flinkmanin talossa toimi Flinkmanin perheen sekatavarakauppa ja leipomo. Sotien jälkeen talossa avattiin Kukon perheen sekatavarakauppa, jolloin myös rakennuksen ulkoasu muuttui täysin. Talossa oli myös paljon muuta liiketoimintaa. Flinkmanin talo purettiin vuonna 1971. Vihdin Maanviljelijäin Kaupan kiinteistö siirtyi vuonna 1929 Osuusliike Auran omistukseen. Auran uuden liiketalon valmistuttua Pisteeseen toiselle puolelle, jäi vanhaan taloon liikkeen maatalousosasto. Rakennus on purettu. Rakennusten paikalla on nyt kerrostaloja.

Vuonna 1928 Pisteelle valmistui leskirouva Lindgrenin uudentyyppinen liike- ja asuinrakennus, kaksikerroksinen ja tiilestä muurattu Eroittaja. Talossa toimivat alkuvaiheessa mm. kahvila, kirjakauppa ja lyhyttavaraliike. Vuonna 1949 talon osti Nummelan Osuuskassa.

Asemantien alkupäässä oli Hajaannus-niminen puutalo, jossa toimi mm. kirjakauppa. Vuonna 1938 talo purettiin ja samalle paikalle valmistui Osuusliike Auran uusi upea liiketalo. Rakennuksen suunnitteli aikansa suuriin funktionalisteihin kuulunut Erkki Huttunen. Liikekerrokseen tulivat ruokatavara-, siirtomaatavara- ja taloustavaraosastot. Osuusliikkeen uusi päämyymälä Aura-Sokos valmistui radan toiselle puolelle vuonna 1966. Sen jälkeen talossa on runsaasti eri liikkeitä, mm. apteekki ja pankki. Rakennus on suojeltu.

Pisteessä on toiminut ainakin 1930-luvulta lähtien myös huoltoasema. Pisteellä on ollut myös taksiasema sekä useita kioskeja.

*Vuonna 1938 valmistunut
nk. Funkis-Aura.*

Ylhäällä sisäkuva Nummelan kemikaliosta. Kuvassa Rudolf Hirn ja myyjätär Aili Ekman (myöh. Helle). Vasemmalla Estrid Hirn ja tytär Marianne (myöh. Laakso) äitinsä ylioppilaslakki päässään. Oikealla kemikaliao vehreällä tontillaan. Myymälän portaat tulivat suoraan Lohjantielle. Perheen käyttämä kuisti oli pihan puolella.

Kestikievarista kemikalioksi

Farmaseuttipariskunta Estrid (s. Olsoni) ja Rudolf Hirn muuttivat Nummelaan vuonna 1922 Joensuusta. Perheeseen kuului myös tytär Marianne (s. 1919). Hirnit olivat ostaneet entisen Nummelan kestikievarirakennuksen ja kunnostaneet sen. Hirnin perheessä asui pitkään myös kasvattitytär Elisabeth Gebhard. Kerrotaan, että Nummelan asemalle saapuessaan Hirnien muuttokuorma, johon kuului mm. flyygeleitä ja hienoja kustavilaishuonekaluja, oli kerännyt paljon uteliaita katseita ja aiheuttanut supinaa kyläläisten kesken.

Nummelaan Kemikalikauppa—Nummela
Kemikaliehandel, Nummela. P.—T. 80. Pe-
rust. — grundl. 1922. Kemikaleja, kosmeetti-
sia aineita, kumitavaroita, valokuvaustar-
peita, siemeniä ja leikkikaluja. — Kemika-
lier, kosmetiska medel, gummivaror, foto-
grafiska artiklar, frön och leksaker. Omist.
—ägare Rudolf Hirn.

Nummelaan kemikaliossa valmistettiin itse monenlaisia tuotteita, kuten kamferisalvaa, sinkkipastaa, ruusu- ja boorivettä, ruusuöljyä naisille ja lyijysokeria eläimille. Kemikaliossa ei saanut myydä lääkkeitä, mutta erilaisia lääkeaineita kylläkin. Myös eläinten lääkkeitä saatiin myydä. Täydennystä hankittiin tarvittaessa Vihdin apteekista. Kemikalioista sai myös makeisia, kuten rintasokeria ja salmiakkia.

Talon emäntä Estrid Hirn piti lähiseudun lapsille saksan- ja ruotsintunteja sekä soittotunteja. Estrid osasi myös ranskaa ja opetti emigranteille suomen kieltä. Hän toimi myös säestäjänä monissa tilaisuuksissa. Rudolf Hirn sairasti tuberkuloosia, minkä vuoksi hän oli paljon parantoloissa sekä Suomessa että Ranskassa. Rudolf kuoli 1942 ja Estrid 1969.

Perheen tytär Marianne Hirn meni naimisiin puuseppä Matti Laakson kanssa. Marianne Laakso lahjoitti 1970-luvulla runsaasti lapsuudenkotiinsa esineistöä silloiseen Vihdin kotiseutumuseoon. Näin Hirnin perheen hienoista 1800-luvun leikkikaluista on tullut osa vihtiläisten yhteistä historiaa.

Enemmän syitä lähteä.

Tunnin juna on nopeampi. Se tarkoittaa enemmän aikaa tärkeälle, uusia mahdollisuuksia jokaiselle. Kun lähempänä onkin enemmän, syntyy enemmän kaupunkia kaikille.

www.tunninjuna.fi

Nummelan matka jatkuu

Tunnin juna on uusi nopea junayhteys Turun ja Helsingin välillä. Sitä varten rakennetaan uusi junarata, joka on noin 40 kilometriä nykyistä rantarataa lyhyempi. Alkuvaiheessa matka-aika päätepysäkkien välillä lyhenee yli puolella tunnilla ja kun kalusto saadaan vastaamaan uuden radan mahdollistamaa maksiminopeutta, joka on 300 km/h, matka-aika lyhenee miltei tunnilla ja on keskustasta keskustaan arviolta 1h 15 minuuttia.

Lopullista ratalinjausta tai pysäkkien paikkoja ei ole vielä päätetty, mutta moottoritien linjausta noudattaessaan uusi rata kulkisi eteläisen Vihdin poikki. Vihdin kunta on ajanut radan kehittämistä useaan otteeseen. Tunnin junan myötä myös paikallisliikenteen junille avautuu uusia mahdollisuuksia.

Tunnin juna on kansallisen mittakaavan vaikutuksiltaan tämän hetken merkittävin infrastruktuurihanke Suomessa.

Lisätietoja: <http://www.tunninjuna.fi/>

Lähteet

Hipping, Anders 1845: Beskrifning öfwe Wichtis socken

Ketola, Eino 1975: Kestävällä tiellä.

Ketola, Eino 1996: Vihdin historia 1918 – 1965. Maanjaon aika. Ensimmäinen osa 1918 – 1939.

Ketola, Eino 1997: Vihdin historia 1918 – 1965. Maanjaon aika. Toinen osa 1939-1965.

Kurunmäki, Pentti 2016: Nummela. Pikku kylästä elinvoimaiseksi Vihdin keskukseksi.

Myllyniemi, Seppo 1990: Vihdin historia 1800-1918.

Soikkeli, Kaarle 1929: Vihti I.

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto: <http://digi.narc.fi/digi/>

Koti-Nummela –sivusto: <http://historia.vihti.fi/koti-nummela/>

Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys: <https://www.sukuhistoria.fi/>

Vihdin kunnan kotisivut: <https://www.vihti.fi/>

Vihdin museon arkistot

Paikallishistoriaa, kansalaismuistitietoa ja lähes 20 vuotta kestänyttä ja edelleen jatkuvaa tietojen keruuta Nummelan kylän elämästä.

historia.vihti.fi/koti-nummela

12.3. – 30.4.2019

Junalla Nummelaan

VIHDIN PopUp-MUSEO

NUMMELAN FUNKIS-AURASSA ASEMAINTIE 1 03100 NUMMELA
AVOINNA ARKISIN 12-20 JA VIIKONLOPPUISIN 10-16
www.vihti.fi/museo [@vihtinmuseo](https://www.facebook.com/vihtinmuseo) 044 767 4726 museo@vihti.fi
MUUTOKSET MAHDOLLISIA

Muistatko kioskit?

Vihdin museo esittelee kesänäyttelyssään 2019 vihtiläistä kioskihistoriaa. Oletko käynyt nallekarkkiostoksilla tai ollut jopa kioskillä töissä? Löytyykö sinulta valokuvia vihtiläisistä kioskeista? Ota yhteyttä museoon 09 4258 3185 tai museo@vihti.fi

Meijerin kioski kirkonkylässä 1950-luvulla.